

Årsplan norsk 9.trinn 2023-24

Periode	Hvorfor	Hva		Hvordan	
	<i>Fagets relevans</i>	<i>Kjerneelement og grunnleggende ferdigheter</i>	<i>Kompetansemål</i>	<i>Innhold</i>	<i>Vurdering</i>
34-36	Delta i demokratiske prosesser, øve kritisk tenkning	Demokrati og medborgerskap	gjenkjenne og bruke språklige virkemidler og retoriske appellformer bruke fagspråk og argumentere saklig i diskusjoner, samtaler, muntlige presentasjoner og skriftlige framstillinger om norskfaglige og tverrfaglige emner	Les partiprogrammer Delta i debatter i klassen, samkjøre med samfunnsfag ift arbeid med politiske partier.	Paneldebatt Deltakelse og evne til å argumentere for og mot, vise at de har satt seg inn i partienes meninger i utvalgte tema.
37- 42	Opplive ulike tekster for å skape kulturforståelse, kommunikasjon, danning og identitetsutvikling. Tekstene skal bidra til at de utvikler språk for å tenke, kommunisere og lære.	Tekst i kontekst lese, muntlig	lese skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk og i oversettelse fra samiske og andre språk, og reflektere over tekstenes formål, innhold, sjangertrekk og virkemidler sammenligne og tolke romaner, noveller, lyrikk og andre tekster ut fra historisk kontekst og egen samtid beskrive og reflektere over egen bruk av lesestrategier i lesing av skjønnlitteratur og sakprosa utforske og reflektere over hvordan tekster framstiller unges	Arbeide med å: – å konsentrere seg over tid når man leser skjønnlitteratur – å lese «mellom linjene» og reflektere over innholdet i skjønnlitterære tekster – å beskrive og reflektere over strategiene man bruker når man leser skjønnlitterære tekster Fabel, kap 1: Les for å oppleve Egen bok, valgt fra et utvalg av 5-6 ulike ungdomsromaner.	Litterære samtaler - Deltakelse og refleksjon. Korte tekster inspirert av egen lesing - innhold og formalia vurderes.

			livssituasjon	Fabel, kap 5: Bruk språket Fabel, kap 7: Bruk nynorsk Lovleg, NRK	
40	Høstferie				
43-45	Elevenes evne til kritisk tenkning styrkes, de skal bli rustet til å delta i samfunnet gjennom en utforskende og kritisk tilnærming til språk og tekst.	Kritisk tilnærming til tekst lese, skrive, digitale ferdigheter	-bruke kilder på en kritisk måte, markere sitater og vise til kilder på en etterrettelig måte i egne tekster -utforske og reflektere over hvordan tekster framstiller unges livssituasjon	Arbeide med å: – å lese med kritisk blikk – å lese med teksten – å lese mot teksten Fabel kap 2: Er det sant? Fabel kap 6 – setningsledd Tekstsamling Rosas buss, Jeg har en drøm Fabel, kap 7: Bruk nynorsk Lovleg, NRK	Skriftlig tekst (artikkel) med fokus på god kildebruk
46-49	Øke elevenes litterære opplevelser og mulighet til å uttrykke seg kreativt og skapende.	Skriftlig tekstsaking lese, skrive, digitale ferdigheter	uttrykke seg i ulike sjangre og eksperimentere med sjangre på kreative måter skrive tekster med funksjonell tekstbinding og riktig tegnsetting og mestre rettskriving og ordbøying på hovedmål og sidemål	Arbeide med å: – å leke, utforske og eksperimentere med språket – å uttrykke seg i ulike sjangre – å eksperimentere med sjangre på kreative måter – å bygge og strukturere tekster Fabel kap 3: Skriv kreativt	Forslag til vurdering – kreativ, muntlig presentasjon, oppg. 1, s. 39 – bearbeiding av tekstutdrag, oppg. 2, s. 41 – refleksjonssamtale, s. 55

				Tekstsamling Recover, s. 304 Livredd for å lese, dødsredd for å dø, s. 298 Hva vil folk si, s. 307 Alt jeg skylder deg er juling, s. 310 10 ville ekspedisjonar, s. 380 Fine ting å gjere med ca. 100 000 andre, s. 383 Fabel kap 6: Bruk språket – helsetning og leddsetning Fabel, kap 7: Bruk nynorsk Lovleg, NRK	
Øke elevenes litterære opplevelser og mulighet til å uttrykke seg kreativt og skapende.	Skriftlig tekstskaping Tekst i kontekst lese, skrive	lese skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk og i oversettelse fra samiske og andre språk, og reflektere over tekstenes formål, innhold, sjangertrekk og virkemidler sammenligne og tolke romaner, noveller, lyrikk og andre tekster ut fra historisk kontekst og egen samtid uttrykke seg i ulike sjangre og eksperimentere med sjangre på kreative måter	Arbeide med å: – å forklare hva en novelle er, og hvilke kjennetegn som er typiske for noveller – å lese mellom linjene og tolke en novelle – å skrive egne noveller der man bruker det man har lært, sammen med egen fantasi og kreativitet Fabel kap 8: Les og skriv noveller Tekstsamling Karens jul, s. 284 Liten julenovelle, s. 336 Fabel, kap 7: Bruk nynorsk Lovleg, NRK	Forslag til vurdering – tablå, oppg. 1b, s. 147 – bearbeiding av tegneserie, oppg. 3, s. 150 – dramatisering, oppg. 13, s. 155 – tolkning, oppg. 14, s. 161 – tolkende opplesing, oppg. 16, s. 161 – novelleskriving, oppg. 20, s. 164 – novelleskriving, oppg. 22, s. 164 – terminprøve, halvårsvurdering	

1-4	Elevene får utviklet lesemotivasjon, multimodal tekstkompetanse og tolkningskompetanse . Øke elevenes litterære opplevelser og mulighet til å uttrykke seg kreativt og skapende.	Skriftlig tekstskaping Lese, skrive	lese skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk og i oversettelse fra samiske og andre språk, og reflektere over tekstenes formål, innhold, sjangertrekk og virkemidler lage sammensatte tekster og begrunne valg av uttrykksformer utforske og reflektere over hvordan tekster framstiller unges livssituasjon	Arbeide med å: – å lese bilder – å tolke samspillet mellom ord og bilde i sammensatte tekster – å kjenne igjen bildebokas typiske virkemidler – å gjøre en enkel tolkning av ei bildebok Fabel kap 9: Fortelle med ord og bilder Tekstsamling Rosas buss, s. 338 Annas himmel, s. 346 Fabel, kap 7: Bruk nynorsk Lovleg, NRK	Forslag til vurdering – Terminprøve, halvårsvurdering. – tolkning av bildet, oppg. 9, s. 172 – muntlig deltakelse, oppg. 11, s.174 – tolkning av bildet, oppg. 14, s. 176 – person og miljøskildring, oppg. 16, s. 178 – lage egen bildebok, oppg. 22, s. 180
4-7	Elevene får utviklet lesemotivasjon, multimodal tekstkompetanse og tolkningskompetanse . Øke elevenes litterære opplevelser og mulighet til å uttrykke seg kreativt og skapende.	Folkehelse og livsmestring Skriftlig tekstskaping Lese, skrive	informere, fortelle, argumentere og reflektere i ulike muntlige og skriftlige sjangre og for ulike formål tilpasset mottaker og medium skrive tekster med funksjonell tekstbinding og riktig tegnsetting og mestre rettskriving og ordbøying på hovedmål og sidemål uttrykke seg i ulike sjangre og eksperimentere med sjangre på kreative måter lage sammensatte tekster og begrunne valg av uttrykksformer	Arbeide med å: – å skape egne sammensatte tekster – å kombinere ord, bilde og lyd – å velge den metoden som er best egnet til å forklare, slik at leseren din kan forstå det du formidler Fabel kap 11: Lag sammensatte tekster Tekstsamling – Jenteboka: Pupper, s. 369 – Følelser – til å bli sprø av, s. 374 Fabel, kap 7: Bruk nynorsk	Forslag til vurdering – Bruksanvisning i tegneserieform, oppg. 4, s. 187 – muntlig deltakelse, oppg. 7 s. 189 – digital reklame, oppg. 10, s. 191 – lag musikkvideo, oppg. 12, s. 192 – lag film, oppg. 13 s. 192

8	Vinterferie				
9 - 11	Elevene får utviklet lesemotivasjon, multimodal tekstkompetanse og tolkningskompetanse . Øke elevenes litterære opplevelser og mulighet til å uttrykke seg kreativt og skapende.	Muntlig kommunikasjon Skriftlig tekstskaping	lese skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk og i oversettelse fra samiske og andre språk, og reflektere over tekstenes formål, innhold, sjangertrekk og virkemidler lage sammensatte tekster og begrunne valg av uttrykksformer utforske og reflektere over hvordan tekster framstiller unges livssituasjon	Arbeide med å: – å finne tema og motiv i lyrikk – å utforske sammenhengen mellom ord, lyd og framføring – å sammenligne tekster skrevet til ulike tider Fabel kap 10: Fortell med ord og lyd Tekstsamling Det haster, s. 355 Ja visst gjør det ont, s. 356 Båten, s. 358 Datteren vokser ut av hendene mine, s. 359 Det er den draumen, s. 360 Generationer, s. 361 På akutten, s. 362 Uten tittel, s. 363 Hjemløs i egen by, s. 365 Hollywood, s. 367 Fabel, kap 7: Bruk nynorsk	Forslag til vurdering – utforskende faglig samtale om lyrikk og sangtekster, oppg. 5, s. 199 – muntlig deltakelse, oppg. 7, s. 201 – tolkende opplesning og diskusjon, oppg. 12, s. 207 Muntlig vurdering – kort tekst, oppg. 16, s. 178
	Det å kunne argumentere i tekst er viktig hvis man skal delta i samfunnsdebatten. Det er også viktig å kunne forstå andres argumenter og meninger. Å	Skriftlig tekstskaping, Kritisk tilnærming til tekst Muntlig kommunikasjon	gjenkjenne og bruke språklige virkemidler og retoriske appellformer bruke kilder på en kritisk måte, markere sitater og vise til kilder på en etterrettelig måte i egne tekster	Arbeide med å: – å utforske hvordan digitale medier endrer kommunikasjonen om aktuelle samfunns spørsmål – å reflektere over hvordan unge kan delta i samfunnsdebatten – å reflektere over reaksjoner når ungdom publiserer meningen sin i aviser og på sosiale medier	Forslag til vurdering – muntlig deltakelse, oppg. 1, s. 211 – muntlig deltakelse, oppg. 6, s. 220 – svar på debattinnlegg, oppg. 15, s. 223 – skriv kort debattinnlegg, oppg. 19, s. 225

	argumentere i en tekst betyr å gjøre det klart hva det er du hevder i teksten, og hvorfor. Du skal med andre ord begrunne dine påstander. I dette temaet vil vi lære elevene å føre en ryddig og grundig argumentasjon.		utforske og vurdere hvordan digitale medier påvirker og endrer språk og kommunikasjon bruke fagspråk og argumentere saklig i diskusjoner, samtaler, muntlige presentasjoner og skriftlige framstillinger om norskfaglige og tverrfaglige temaer informere, fortelle, argumentere og reflektere i ulike muntlige og skriftlige sjangre og for ulike formål tilpasset mottaker og medium	– å skrive et debattinnlegg der du argumenterer og begrunner meningene dine Fabel kap. 13: Hold deg til saken Tekstsamling Flink pike er virkelig et syndrom, s. 372 Jeg har ikke autisme. Jeg er autistisk, s. 385 Å være fri, s. 375 Flott, engasjert skyteskive, s. 392 Fabel, kap 7: Bruk nynorsk	– skriv debattinnlegg, s. 227
12-15	Elevene skal få positive opplevelser ved å uttrykke og utfolde seg muntlig. De skal lytte til og bygge på andres innspill i faglige samtaler. De skal presentere, fortelle og diskutere på hensiktsmessige måter både spontant og planlagt, foran et publikum og med bruk av digitale ressurser.	Muntlig kommunikasjon	gjenkjenne og bruke språklige virkemidler og retoriske appellformer bruke kilder på en kritisk måte, markere sitater og vise til kilder på en etterrettelig måte i egne tekster bruke fagspråk og argumentere saklig i diskusjoner, samtaler, muntlige presentasjoner og skriftlige framstillinger om norskfaglige og tverrfaglige temaer informere, fortelle, argumentere og reflektere i ulike muntlige og skriftlige sjangre og for ulike formål tilpasset mottaker og medium	Arbeide med å: – å uttrykke seg muntlig med bruk av appellformer og språklige virkemidler – å være kreativ når man forbereder, skriver og holder en tale – å være en god og oppmerksom lytter når andre taler Fabel kap. 12: Tale Tekstsamling Bergprekenen, s. 276 Jeg har en drøm, s. 280 Rettskriving og grammatikk – repetisjon kap. 5 Fabel, kap 7: Bruk nynorsk	Forslag til vurdering – kort tale med bilder, oppg. 1, s. 231 – muntlig deltakelse, oppg. 7, s. 237 – skriv en tale, oppg. 16, s. 244 (læringsplakat s. 243) – egenvurdering, s. 245

16-18	Gjennom arbeidet med faget norsk skal elevene bli trygge språkbrukere og bevisste på sin egen språklige og kulturelle identitet innenfor et inkluderende fellesskap der flerspråkighet blir verdsatt som en ressurs.	Språk som system..	utforske språklig variasjon og mangfold i Norge og reflektere over holdninger til ulike språk og talespråkvarianter lese skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk og i oversettelse fra samiske og andre språk, og reflektere over tekstenes formål, innhold, sjangertrekk og virkemidler utforske og reflektere over hvordan tekster framstiller unges livssituasjon forklare den historiske bakgrunnen for bokmål og nynorsk og reflektere over statusen til de offisielle språkene i Norge i dag	Arbeide med å: – å beskrive språklig variasjon og mangfold i Norge i dag – å reflektere over holdninger til ulike språk og talespråkvarianter – å beskrive utbredelsen av samisk språk og kultur – å forklare hvordan påvirkning utenfra endrer språket vårt – å forklare sammenhengen mellom språk, kultur og identitet Fabel kap. 14: Språk og identitet Tekstsamling Uten tittel, s. 363 På akutten, s. 362 Rettskriving og grammatikk – repetisjon kap. 6 Fabel, kap 7: Bruk nynorsk	Forslag til vurdering – muntlig deltakelse, oppg. 4-7, s. 251 – kort argumentasjon, oppg. 16c, s. 256 – utforskende samtale, oppg. 20c, s. 261 – utforskende samtale, oppg. 21, s. 263
19-21	Opplive ulike tekster for å skape kulturforståelse, kommunikasjon, danning og identitetsutvikling. Tekstene skal bidra til at de utvikler språk for å tenke,	Tekst i kontekst	lese skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk og i oversettelse fra samiske og andre språk, og reflektere over tekstenes formål, innhold, sjangertrekk og virkemidler sammenligne og tolke romaner, noveller, lyrikk og andre tekster ut fra historisk kontekst og egen samtid	Arbeide med å: – å utforske og reflektere over hvordan en tekst framstiller unges livssituasjon – å gi uttrykk for egne følelser, tanker og erfaringer i samtaler om litteratur – å bruke fagspråk i samtaler om litteratur	Forslag til vurdering – terminprøve, halvårsvurdering

	kommunisere og lære.		beskrive og reflektere over egen bruk av lesestrategier i lesing av skjønnlitteratur og sakprosa utforske og reflektere over hvordan tekster framstiller unges livssituasjon	– å eksperimentere med sjangre på kreative måter Selvvalgte bøker Tekster fra tekstsamlingen som ikke er lest tidligere	

Odd Rune og Yvonne